Φυσική Γ΄ Γυμνασίου

Υποστηρικτικό υλικό
για τη διδασκαλία της Οπτικής

Τρίτη 17 Μαρτίου 2015

ΕΚΦΕ Νέας Ιωνίας

Μαρίνα Στέλλα

Περιεχόμενα

- Δυο επίκαιρα γεγονότα
- Τα πειράματα επίδειξης
- Η υποχρεωτική εργαστηριακή άσκηση
- Η προτεινόμενη εργαστηριακή άσκηση
- Οι διατάξεις που διατίθενται
- Υποστηρικτικό υλικό διδασκαλίας
- Υποστηρικτικό υλικό εκδηλώσεων
- Χρηστικά θέματα
- Πηγές για περισσότερες πληροφορίες

Δυο επίκαιρα γεγονότα

- **Έκλειψη Ηλίου**

  (20 Μαρτίου 2015)

- **2015 Διεθνές Έτος Φωτός** και των τεχνολογιών που βασίζονται σ' αυτό

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

INTERNATIONAL YEAR OF LIGHT 2015

2015 INTERNATIONAL YEAR OF LIGHT AND LIGHT-BASED TECHNOLOGIES

Το φως μεταφέρει Ενέργεια

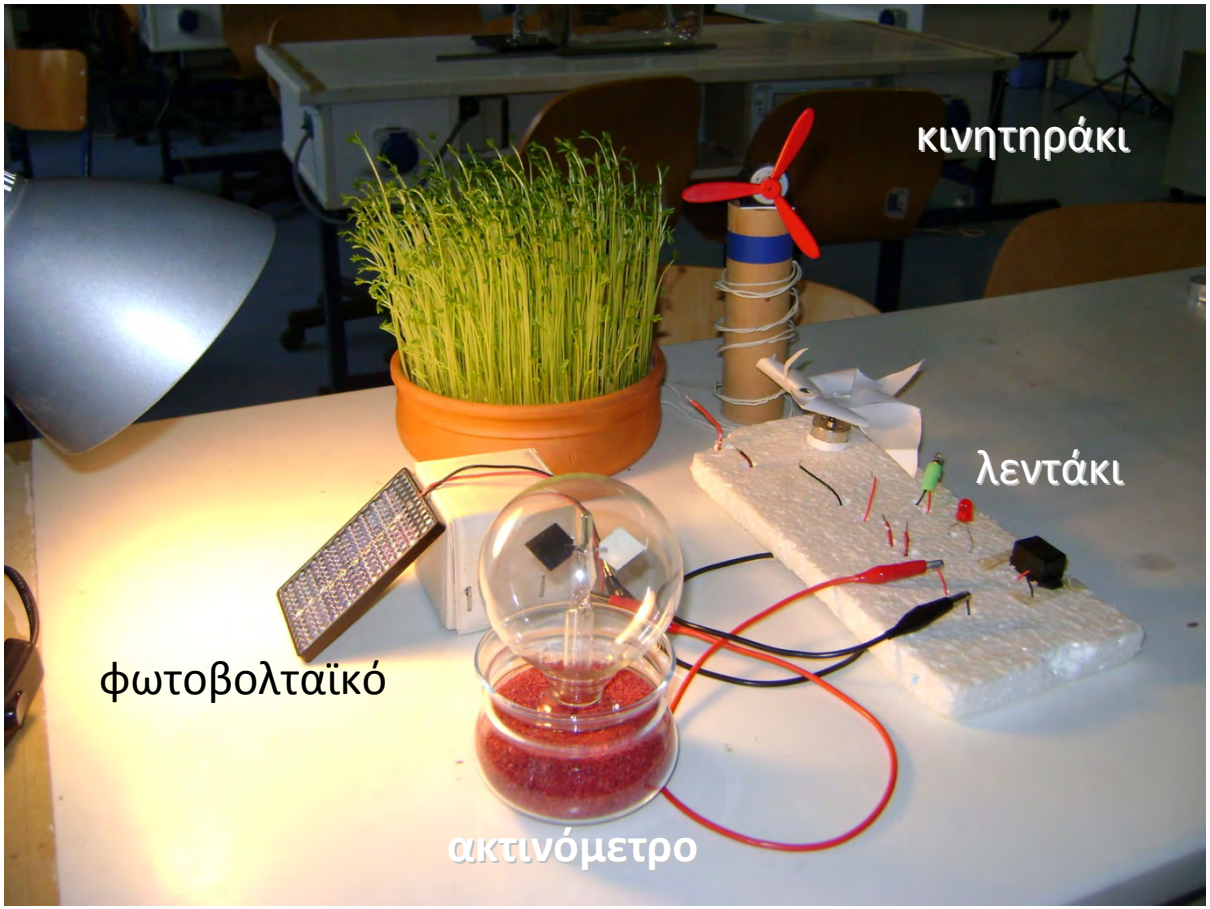

Το φως διαδίδεται ευθύγραμμα μέσα στο ίδιο ομογενές υλικό

Κατασκευή σκοτεινού θαλάμου

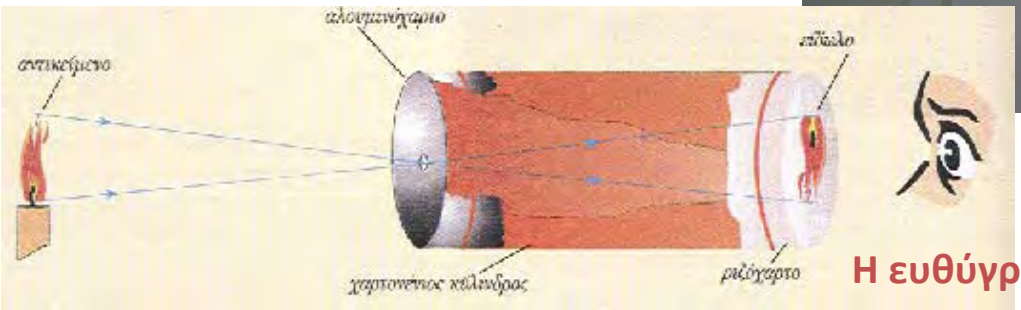

Η ευθύγραμμη διάδοση του φωτός προκαλεί την αντιστροφή του αντικειμένου

Το φως σχηματίζει σκιά και παρασκιά

Ευκρινής σκιά
όταν η φωτεινή πηγή
έχει μικρές διαστάσεις

Σκιά και παρασκιά
όταν η φωτεινή πηγή
έχει μεγάλες διαστάσεις

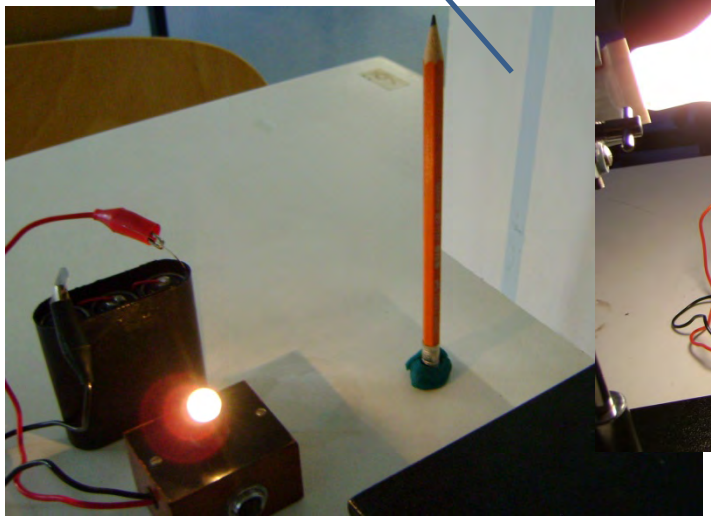

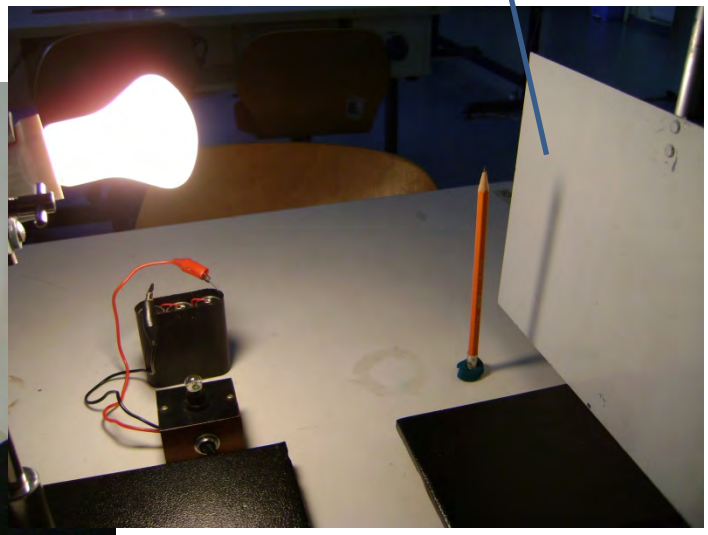

και μια προσπάθεια ερμηνείας

σκιά

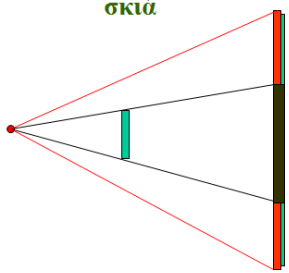

26

Πότε εμφανίζεται παρασκιά ; 1

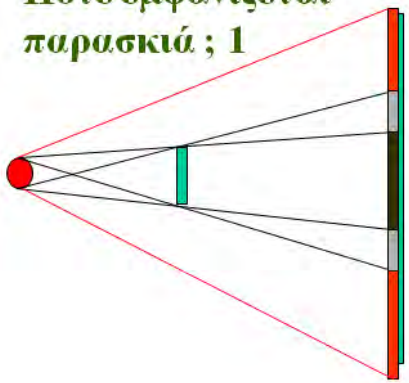

Όταν μεγαλώνουν οι διαστάσεις της φωτ. πηγής

27

Πότε μεγαλώνει η παρασκιά 2

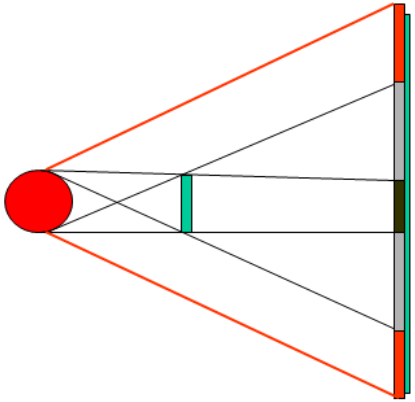

Όταν μεγαλώνουν οι διαστάσεις της φωτ. Πηγής σε σχέση με το αντικείμενο

Μεταβολή του μεγέθους της παρασκιάς όταν το αντικείμενο πλησιάζει στη φωτεινή πηγή

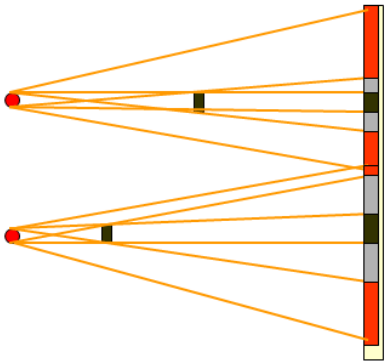

29

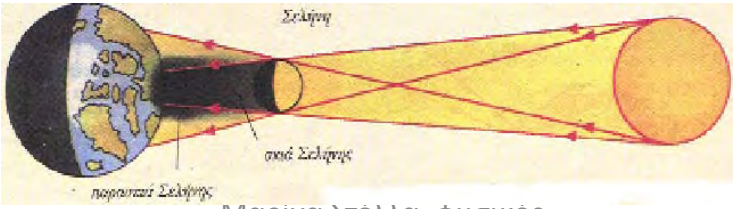

Το πείραμα του Ερατοσθένη

Ο Ερατοσθένης (3ος π.Χ. αιώνας) ήταν Διευθυντής της μεγάλης Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας μέσω της σκιάς συμπέρανε ότι η επιφάνεια της Γης δεν είναι επίπεδη αλλά σφαιρική. Το συμπέρασμα αυτό του επέτρεψε να μετρήσει την ακτίνα και το μήκος της περιφέρειάς της Γης με σφάλμα μόλις 2%.

20 Μαρτίου είναι μια κατάλληλη μέρα λόγω της Εαρινής Ισημερίας

Οδηγίες για την εκτέλεση του πειράματος

http://ekfe.ser.sch.gr/site/index.php/2014-07-03-05-47-53/2014-07-03-05-49-48/82-astronomia

http://ekfe.eyv.sch.gr/

Το φως **ανακλάται**

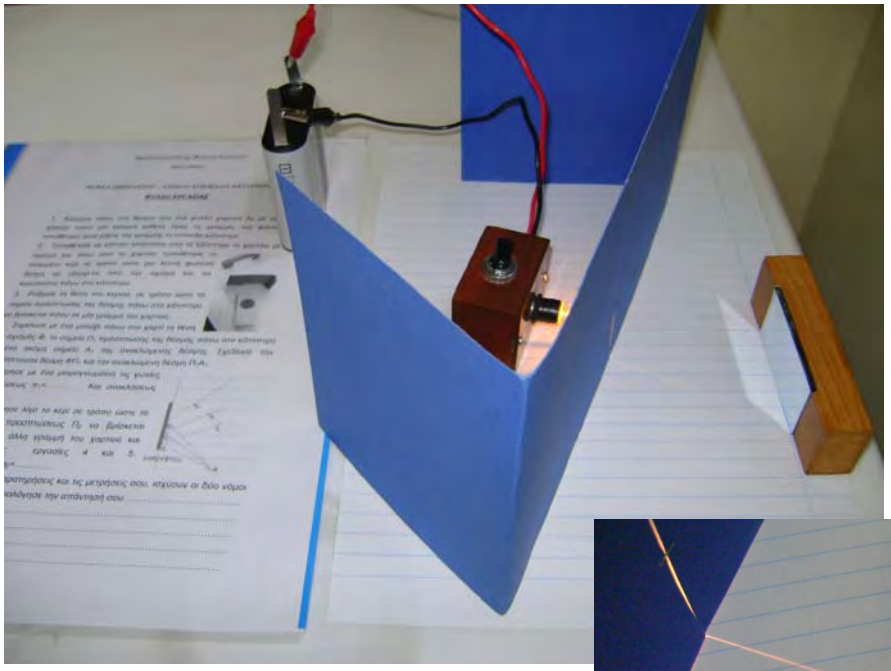

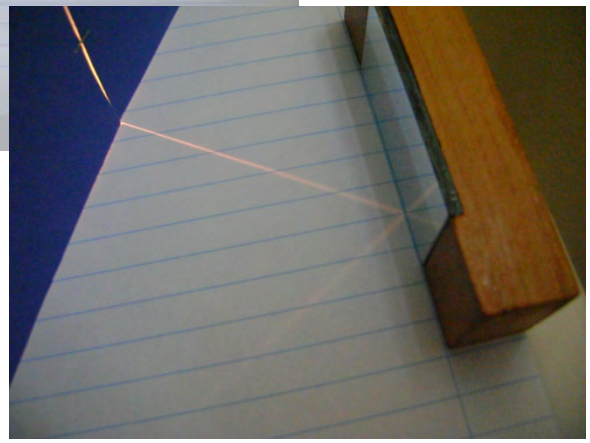

Φύλλο εργασίας

Το φως ανακλάται και **σχηματίζει είδωλα**

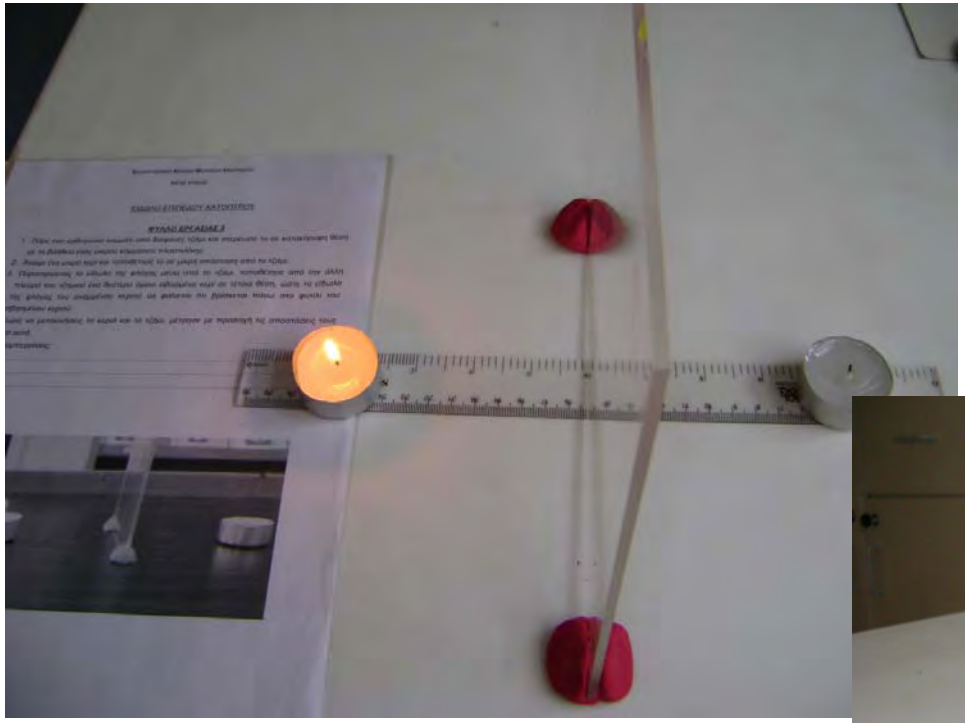

Φύλλο εργασίας

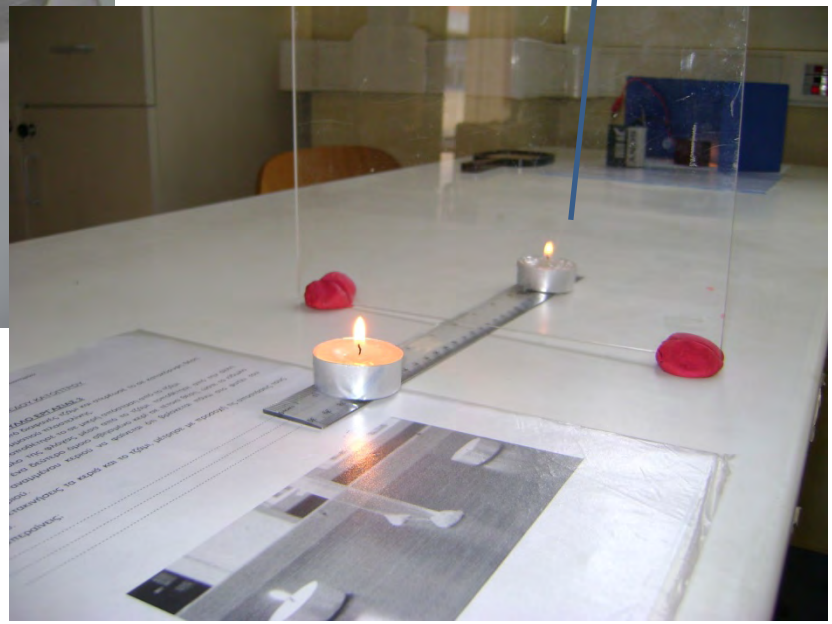

Το φως **διαθλάται**

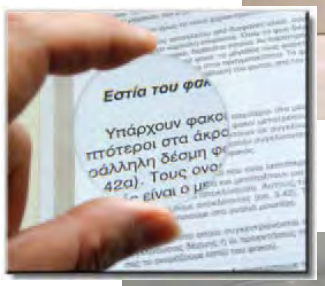

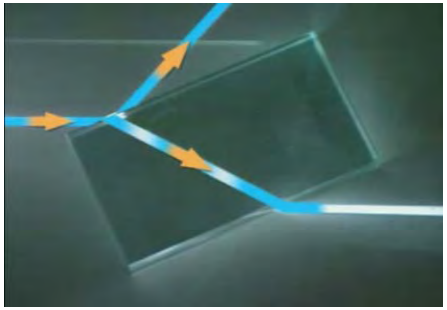

Φαινομενική ανύψωση

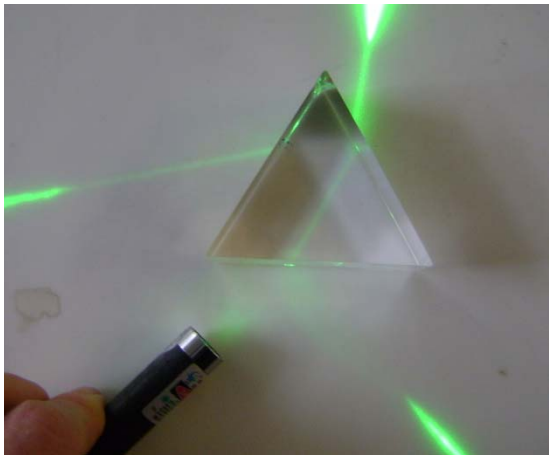

Και ανακλάται ολικά

Οπτική ίνα

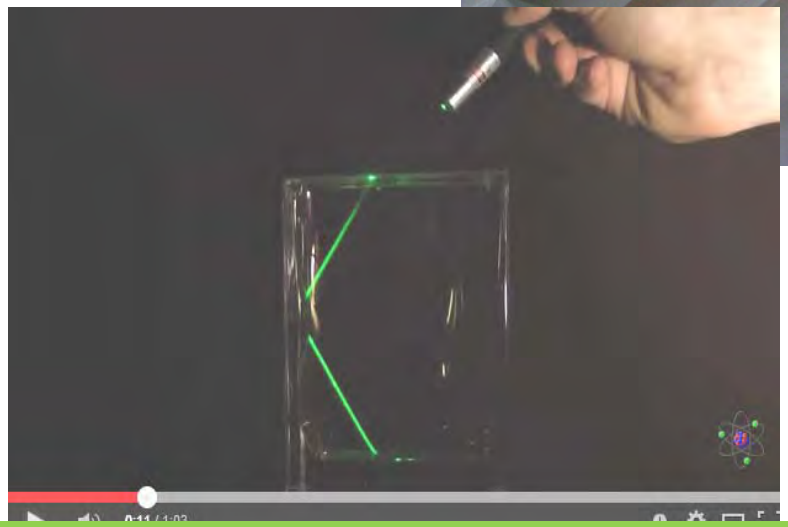

https://www.youtube.com/watch?v=HHXqyZrdACs

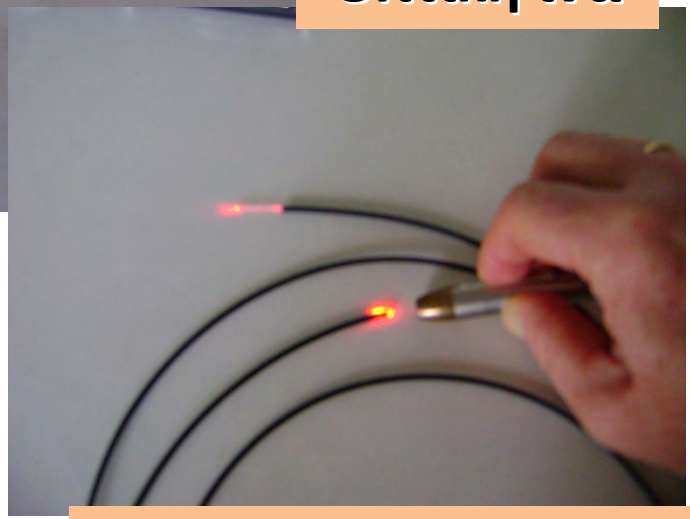

Οι οπτικές ίνες αποτελούν σήμερα τη βάση των τηλεπικοινωνιών

Τα laser επικίνδυνη… μόδα

CLASS 1	**P< 0,4μw**	**δεν προκαλούν** καταστροφή στα μάτια ακόμη κι αν η δέσμη πέσει μέσα στο μάτι από ατύχημα. Ωστόσο συνεχόμενο κοίταγμα της δέσμης απευθείας με γυμνό μάτι θα πρέπει να αποφεύγεται.
CLASS 2	**0,4< P< 1mW**	**δεν προκαλούν** καταστροφή στα μάτια κατά τη διάρκεια ενός ανοιγοκλεισίματος του ματιού δηλ. περίπου 0.25 sec. Ωστόσο μπορούν να προκαλέσουν ζημιά στην περίπτωση που ο παραπάνω χρόνος παραταθεί.
CLASS 3a	**1 < P <5mW**	**δεν προκαλούν** καταστροφή στα μάτια κατά τη διάρκεια ενός ανοιγοκλεισίματος του ματιού δηλ. περίπου 0.25 sec. Ωστόσο, είναι πιθανή η ζημιά στην περίπτωση που κοιτάξουμε τη δέσμη με κάποιο φακό ή και απευθείας για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.
CLASS 3b	**5 < P <500mW**	μπορούν **να προκαλέσουν ζημιές** από ατυχήματα στα μάτια στην περίπτωση που κοιτάξουμε τη δέσμη απευθείας ή ακόμη και κάποιο ανακλώμενο κομμάτι της.
CLASS 4	**P > 500mW**	είναι **τα πιο επικίνδυνα** laser. Έκθεση στη δέσμη τους ή ακόμη και σε ανάκλασή της ή και διάχυσή της είναι ενδεχόμενα επικίνδυνη τόσο για τα μάτια όσο και για το δέρμα

Η εργαστηριακή άσκηση **12**

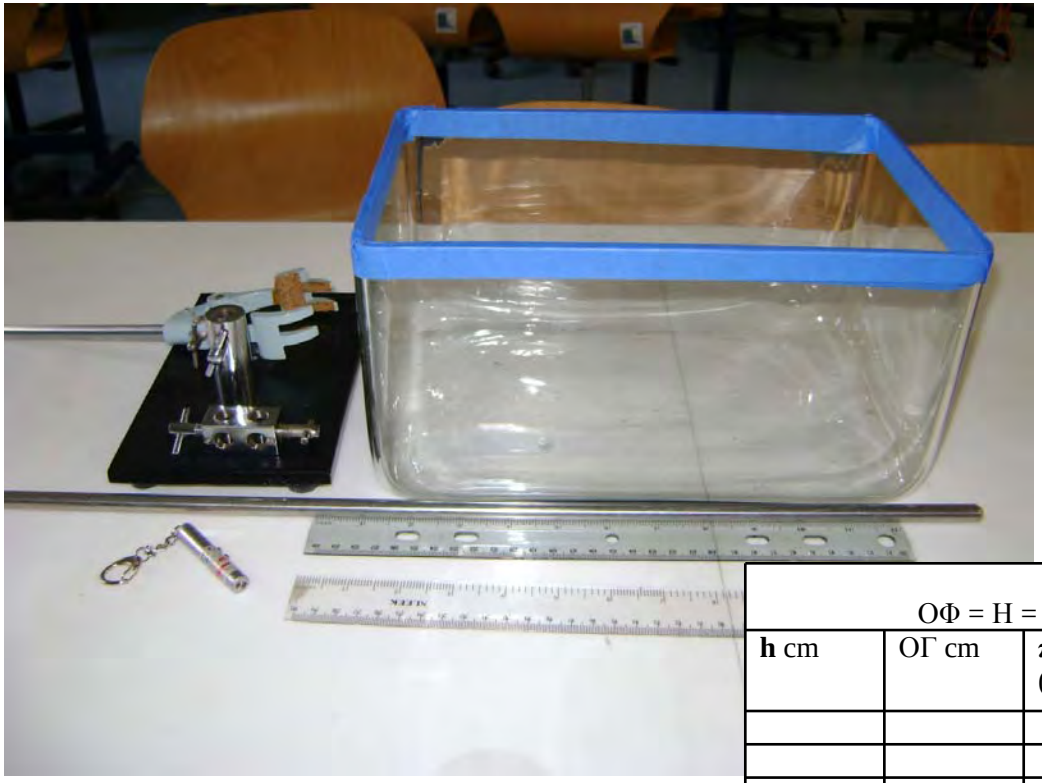

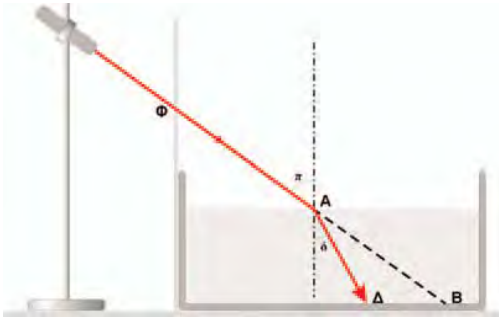

Φύλλο εργασίας

Πίνακας Α ΟΦ = Η = ……cm ΟΒ = ……..cm						
h cm	ΟΓ cm	**π** (μοίρες)	**δ** (μοίρες)	ημπ	ημδ	**n= ημπ/ημδ**
Μέση τιμή του n						

αλλά και η προτεινόμενη

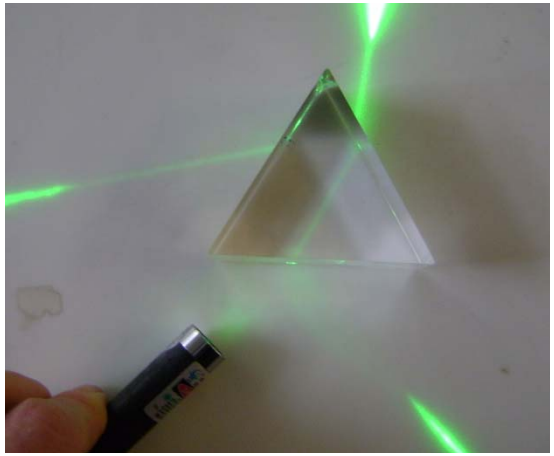

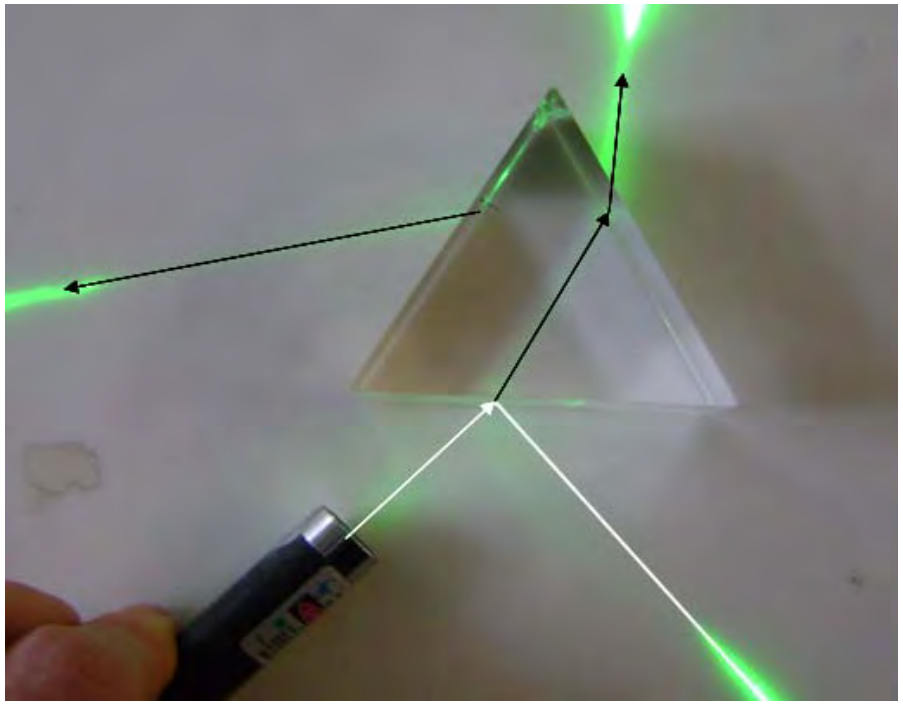

Φύλλο εργασίας

Υποστηρικτική διάταξη

Καλύπτει όλα τα φαινόμενα της Οπτικής.
Περιέχει έτοιμα φύλλα εργασίας.

Διατίθεται για δανεισμό.

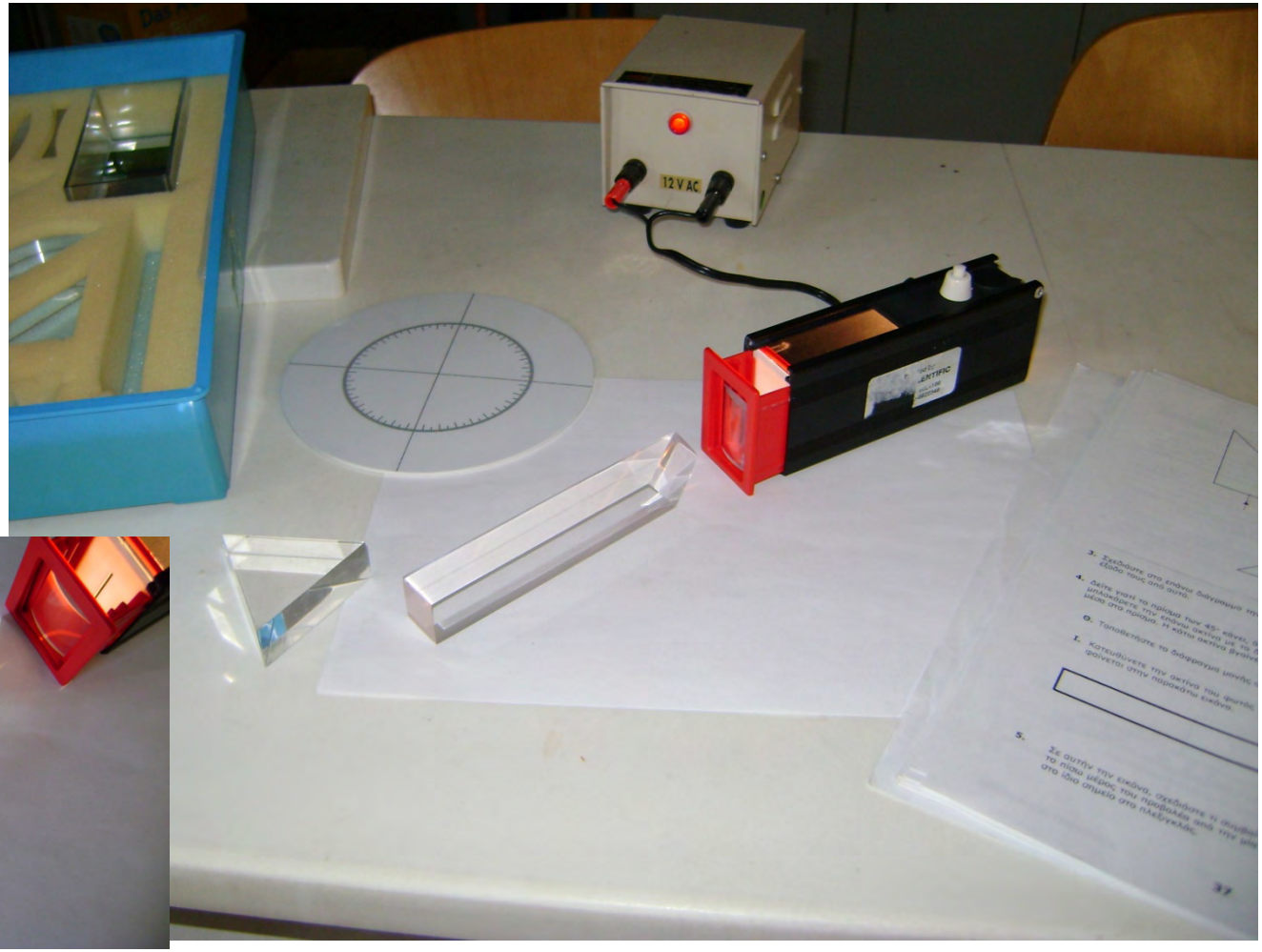

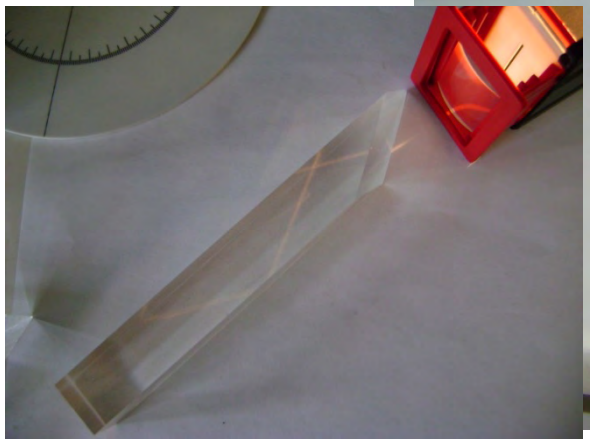

Υποστηρικτική διάταξη

Καλύπτει τα φαινόμενα της διάθλασης και των φακών.
Διαθέτει μαγνητικό πίνακα.

Διατίθεται για δανεισμό.

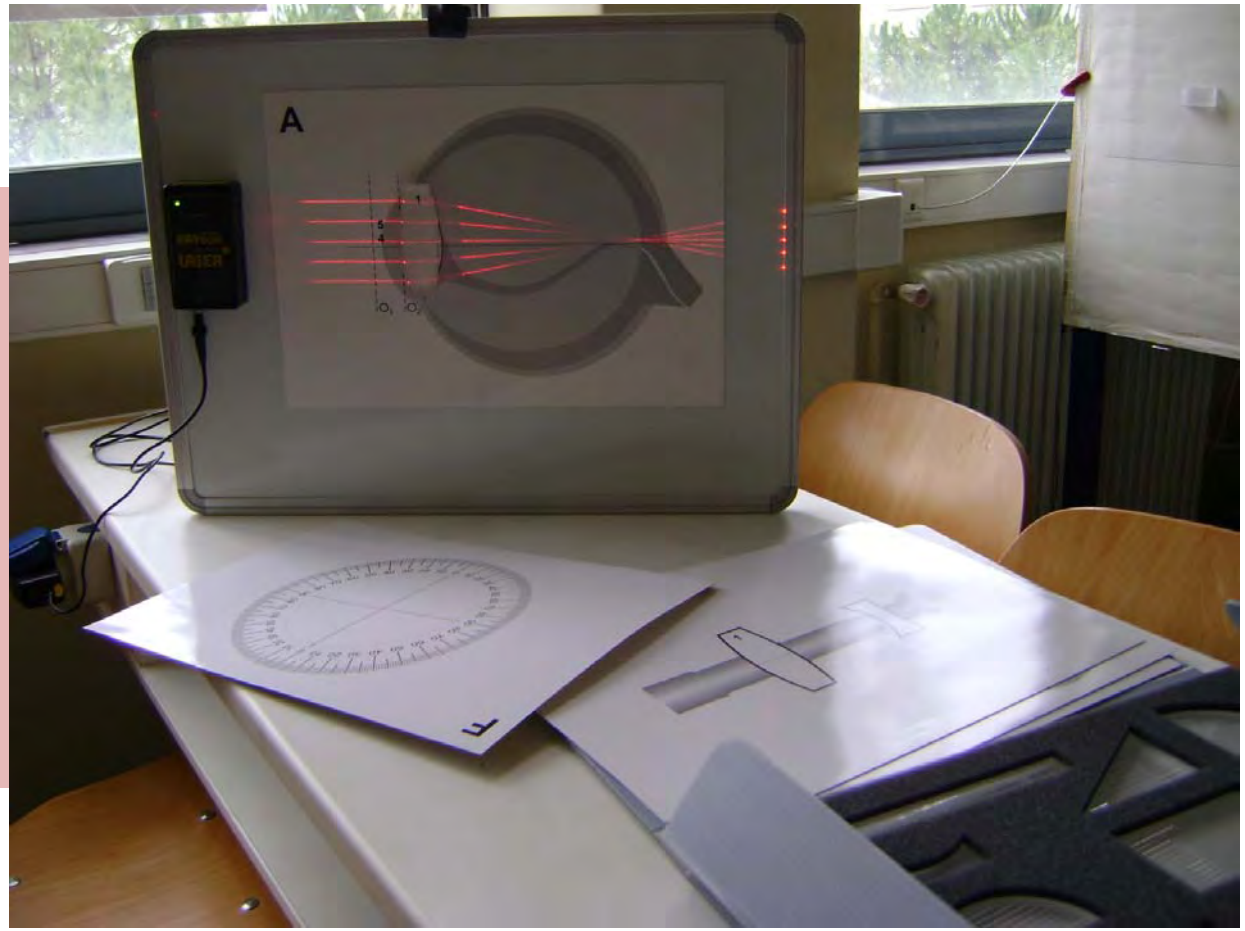

Υποστηρικτική διάταξη

Καλύπτει τα φαινόμενα της Ανάκλασης και διάθλασης.

Υπάρχει στα περισσότερα σχολικά εργαστήρια.

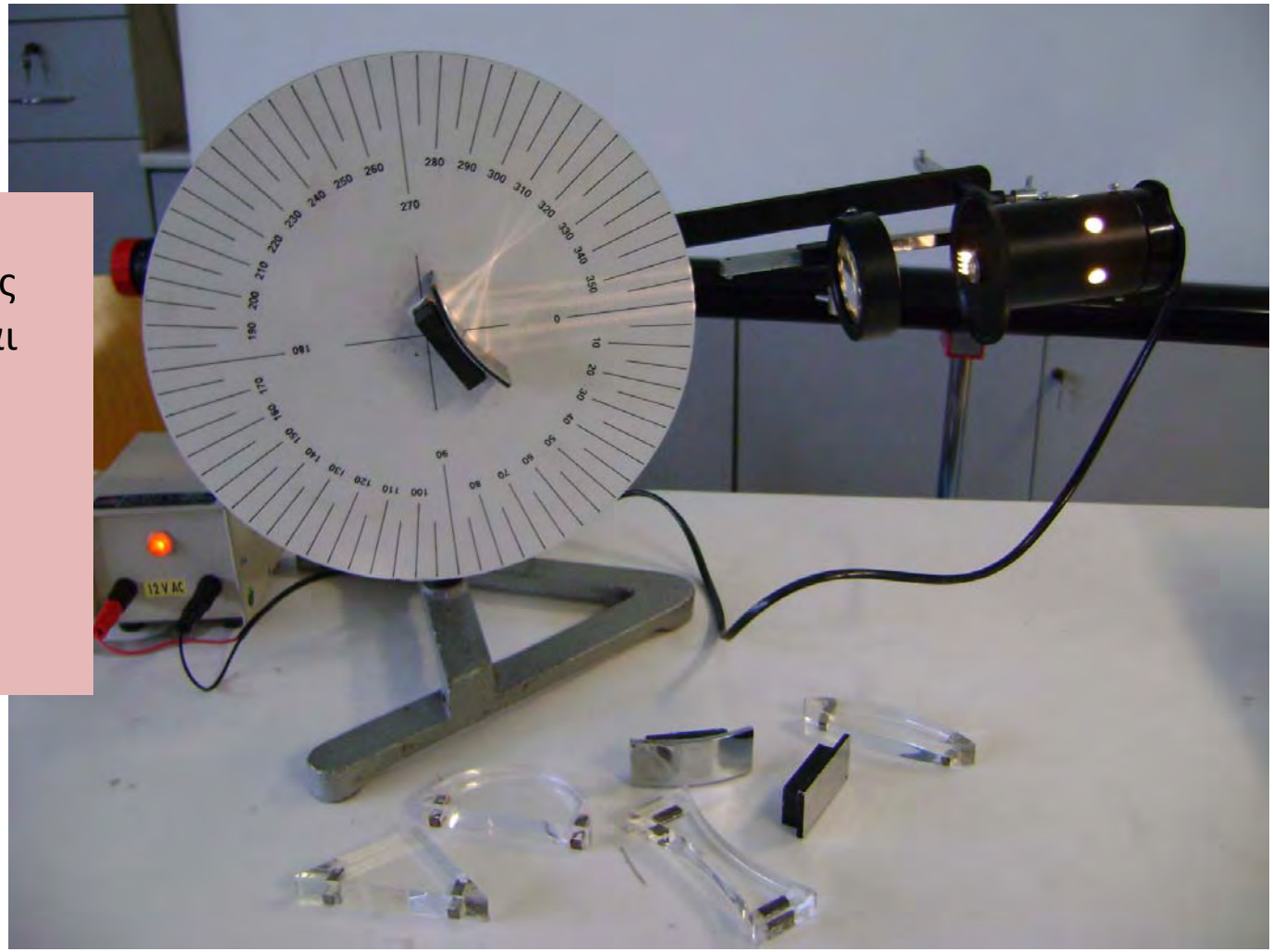

Υποστηρικτική διάταξη

Πρίσμα για την **ανάλυση του φωτός**

Χρώματα **απορρόφηση φωτός**

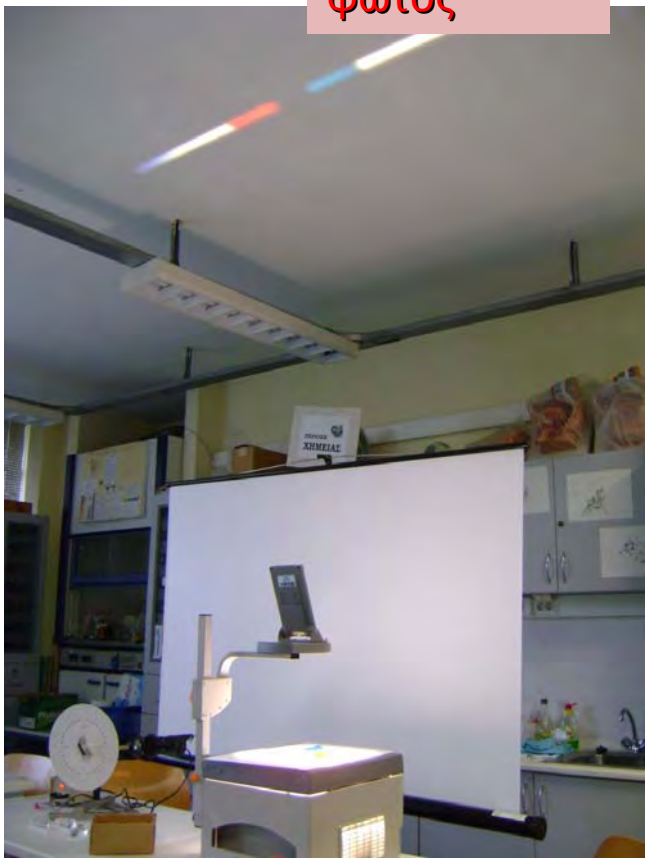

Υποστηρικτικό υλικό διδασκαλίας

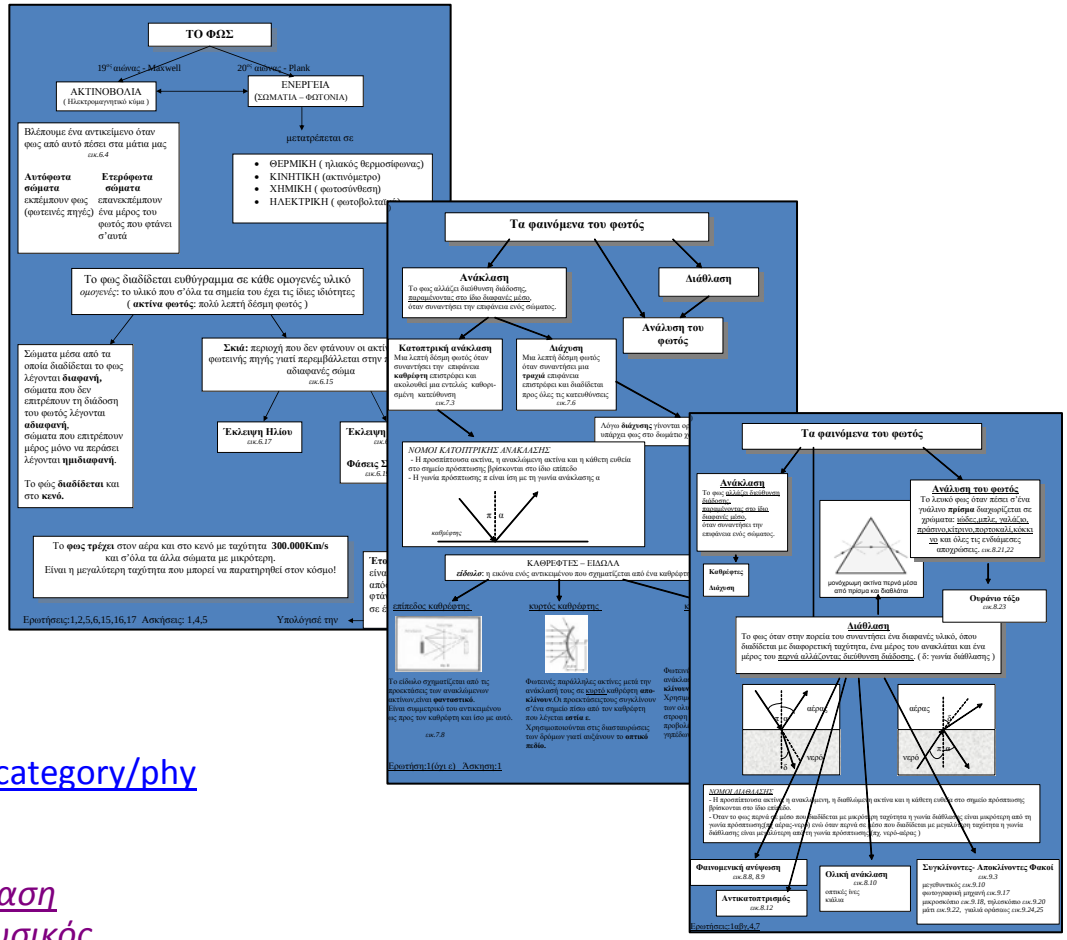

Λογισμικό phenopt
Λογισμικό ΜΑΘΗΜΑ
Προσομοιώσεις www.seilias.gr
Προσομοιώσεις http://phet.colorado.edu/el/simulations/category/physics

Ιστοσελίδα ΕΚΦΕ Νέας Ιωνίας 2011 *Πρόταση διδασκαλίας οπτικής (Στέλλα Μαρίνα - Φυσικός 1ο Γυμνάσιο Ν. Ιωνίας)*

Υποστηρικτικό υλικό εκδηλώσεων

Δραματοποίηση

Ιστοσελίδα ΕΚΦΕ Νέας Ιωνίας 2011 *Πρόταση διδασκαλίας οπτικής (Στέλλα Μαρίνα - Φυσικός 1ο Γυμνάσιο Ν. Ιωνίας)*

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

INTERNATIONAL YEAR OF LIGHT 2015

2015 INTERNATIONAL YEAR OF LIGHT AND LIGHT-BASED TECHNOLOGIES

Έκθεση και παρουσίαση πειραμάτων και ευφάνταστων τρικ με θέμα τα φαινόμενα του φωτός

Εκπαιδευτική επίσκεψη στην παράσταση **Ο Αγγελιοφόρος του Σύμπαντος του** Ευγενίδιου Ιδρύματος.

Διαθεματικές εργασίες

- Τι είναι το φως
- Εξέλιξη των πηγών φωτισμού
- Η χρήση των Laser
- Οι οπτικές ίνες
- Διεθνές έτος φωτός
- ……

Πηγές

- **http://www.clab.edc.uoc.gr/physics/front_1.HTM**
- http://ekfe.chan.sch.gr/activities/activities.html
- https://www.youtube.com/watch?v=HHXqyZrdACs
- https://www.youtube.com/watch?v=7aU8sX8cFNs
- http://www.light2015.org/Home.html
- http://physicsgg.me/2014/12/2
- **www.eugenfound.edu.gr** **Ο Αγγελιοφόρος του Σύμπαντος**
- https://www.youtube.com/watch?v=sXZKziwQ0KQ
- Λογισμικό **phenopt**
- προσομοιώσεις **www.seilias.gr**
- http://www1.physics.uoi.gr/atomol/index_files/LASER-SAFETY.pdf
- http://www.mednutrition.gr/laser-pointer-epikindyno-gia-ta-matia-otan-ginetai-paihnidi
- http://ekfe.ser.sch.gr/site/index.php/2014-07-03-05-47-53/2014-07-03-05-49-48/82-astronomia